

Handleiding - Lesmateriaal Olympische Spelen

Introductie

In de zomer van 2021 vinden de Olympische Zomerspelen plaats in Tokyo, Japan. De Spelen duren twee weken: van 23 juli t/m 8 augustus 2021. Een evenement van wereldformaat waar de sporters van TeamNL namens Nederland aan meedoen.

Daarna zijn van 24 augustus t/m 5 september 2021 de Paralympische Spelen in Tokyo.

Met dit lesmateriaal kun je er in aanloop naar de Spelen aandacht aan besteden in je klas! Leerlingen leren over geschiedenis, cultuur, sport en topografie, terwijl ze belangrijke 21e eeuwse **vaardigheden** zoals *samenwerken*, *creatief denken* en *probleem oplossend vermogen* ontwikkelen. Het materiaal is te bereiken via teamnl.org/teamnl-in-de-klas/lessen.

Het materiaal bestaat uit vijf thema's voor **groep 5/6** en **groep 7/8**.

De onderdelen van de thema's kunnen los ingezet worden, zodat je eenvoudig kunt variëren in tijd, leerdoel en onderwerp. De thema's zijn:

- Thema 1: De Olympische Spelen en hoe het begon (over hoe en waar de Spelen zijn ontstaan)
- Thema 2: De Spelen van nu (over de Spelen zoals we die kennen sinds 1896)
- Thema 3: Olympische tradities, symbolen en waarden
- Thema 4: Tokyo 2020/2021 (over de comités, duurzame spelen, Japan en Tokyo)
- Thema 5: Paralympische Spelen (over het ontstaan van de Paralympische Spelen, de bijbehorende sporten, het motto en de mascotte)

Doelgroep en doelstelling

De vijf thema's zijn beschikbaar voor groep 5/6 en groep 7/8 van de basisschool. Voor groep 1 t/m 4 zijn filmpjes en kleurplaten beschikbaar.

De belangrijkste doelstelling is leerlingen informeren en enthousiasmeren over de Olympische Spelen en sport in het algemeen. De lessen behandelen de geschiedenis, kernwaarden, tradities en symbolen van de Olympische Spelen en de Paralympische Spelen. De lessen staan in het teken van de Olympische Spelen van 2020/2021 in Tokyo.

Leerdoelen

In deze lessen leren de leerlingen:

- hoe de Olympische Spelen zijn ontstaan (geschiedenis),
- hoe de huidige Spelen eruitzien,
- verschillen en overeenkomsten tussen tijdvakken en de oude Spelen en de Spelen van nu,
- welke olympische sporten er zijn,
- welke Spelen bijzonder waren en waarom,
- wat de olympische tradities, symbolen en waarden zijn,
- over Japan, het land waar de Spelen worden gehouden,
- over de Paralympische Spelen,
- vaardigheden (zoals kritisch denken, ICT-gebruik, omgaan met sociale verschillen) te gebruiken.

Voorbereiding

Vanuit de module is per thema beschikbaar:

- Introductievideo
- Leesblad (printbare pdf)
- Opdrachtbladen (printbare pdf's)
- Vragenblad (printbare pdf)

Print de leesbladen, opdrachtenbladen en vragenbladen voor elke leerling.

Benodigheden voor deze lessen:

- Een digibord voor het klassikaal bekijken van de video's en het online doorlopen van de klassikale opdrachten.
- Tablets/laptops voor de leerlingen om zelf de video's te bekijken en/of online onderzoek te doen.

Je kan ervoor kiezen om de video's en/of de opdrachten klassikaal door te lopen.

De leerlingen kunnen ook zelf (in groepjes) aan de slag.

Tijdsinvestering

Het materiaal is flexibel en modulair opgebouwd en in te zetten voor een korte extra opdracht van een kwartier tot een volledig thematische projectweek.

Elk thema neemt, inclusief het kijken van de video, het lezen van het leesblad en het maken van de opdrachten 60-160 minuten in beslag. Dit varieert per thema. De opdrachten kunnen afzonderlijk van elkaar worden gemaakt. Je kan er dus ook enkele uitkiezen.

De tijdsduur per opdracht varieert tussen de 15 en 45 minuten.

Didactische werkvormen en (21ste eeuwse) vaardigheden

Bij elke opdracht staat met iconen aangegeven:

De werkvorm

Bijvoorbeeld: onderzoeken en ontwerpen

De tijdsduur van de opdracht

1. aaa
2. bbb
3. ccc

Het onderwerp

Bijvoorbeeld:
geschiedenis en verschillende sporten

Aantal leerlingen dat samen de opdracht uitvoert

De opdrachten sluiten aan op de 21ste eeuwse vaardigheden, die teruggebracht zijn tot zes vaardigheden. Deze staan per opdracht met sterren aangegeven. Op podiumvooronderwijs.nl/brede-vaardigheden vind je een toelichting op de iconen en het sterrenstelsel.

We onderscheiden de volgende vaardigheden:

- ICT-gebruik
- Kennisconstructie en kritisch denken
- Creatief denken
- Probleemoplossend vermogen
- Samenwerken, onderhandelen en interactie
- Culturele en sociale vaardigheden

In de klas

Hoe werkt het?

Ga naar de website en kies één van de thema's. Het meest logisch is om ze chronologisch te behandelen, maar niet noodzakelijk. De thema's kunnen ook afzonderlijk van elkaar worden behandeld. Bij elk thema lezen de leerlingen eerst het leesblad en bekijken de video. Daarna maken ze een of meerdere opdrachten van het thema. De opdrachten worden kort op de site beschreven. In het downloadbare werkblad (opdrachtenblad) staat de volledige opdracht. Sommige werkbladen bevatten een verwijzing naar een andere webpagina. Deze kunnen de leerlingen overtypen of aanklikken als ze de pdf online bekijken. Het vragenblad dient als een toets en is de laatste stap van het thema. Hiermee kunnen de leerlingen hun kennis van dat thema testen.

Achtergrondinformatie

In 2021 worden de Olympische Spelen gehouden in Tokyo, Japan. De Spelen vinden plaats van 23 juli tot en met 8 augustus. Dit zijn de 29ste Zomerspelen. Ongeveer 10.500 sporters uit 204 landen strijden in Japan in 33 takken van sport om 962 Olympische medailles.

Hier vind je meer achtergrondinformatie over de Olympische Spelen:

<https://nocnsf.nl/olympische-spelen/tokyo-2020>
<https://nocnsf.nl/paralympische-spelen/tokyo-2020>
<https://nocnsf.nl/geschiedenis-olympische-spelen>
<https://tokyo2020.org/en/games/sport/olympic/>
<https://www.teamnl.org/>
<https://www.youtube.com/c/TeamNLvideo>

Contact en disclaimer

Deze website en bijbehorend lespakket zijn ontwikkeld in opdracht van NOC*NSF. Aan de inhoud van deze site en het lespakket kunnen geen rechten worden ontleend. Hoewel de site en het lespakket met de nodige zorgvuldigheid zijn samengesteld kan NOC*NSF geen aansprakelijkheid aanvaarden voor mogelijke onjuistheden en/of onvolledigheid. In de lessen en elders op de site is heel veel beeldmateriaal gebruikt. Tijdens de ontwikkeling is zorgvuldig getracht alle rechthebbenden van afbeeldingen en filmmateriaal te achterhalen.

Mocht u desondanks menen dat uw rechten niet zijn gehonoreerd, neem dan contact met ons op via educatie@nocnsf.nl. Ook als u andere vragen en/of opmerkingen heeft over de site kunt u via dit adres contact met ons opnemen.

Antwoorden opdrachten - Groep 5/6

Thema 1: De Olympische Spelen en hoe het begon

Opdracht – De spelen van toen en nu

1-3. Eigen invulling. Eventuele hulp van leerkracht nodig voor ideeën.

Opdracht – De oude Grieken op zijn Japans

1. 32 centimeter ($192 : 600 = 0,32$ meter).

Maat 48. (Of 49, afhankelijk van de maattabel.)

Dan zal hij waarschijnlijk ook best lang geweest zijn.

2. Een haiku bestaat uit 3 regels en heeft 5 of 7 lettergrepen per regel (eerste regel 5, tweede regel 7, laatste regel 5).

Vragenblad

1. b. de tijd van Grieken en Romeinen

De tijd van de Grieken en Romeinen was 3000 voor Christus – 500 na Christus.

De eerste Spelen waren in 776 voor Christus.

2. b. 5 dagen

De Spelen duurden 5 dagen.

3. a. Mythen

Mythen gaan over (half)goden en helden en proberen onverklaarbare dingen te verklaren. Een orakel is iemand die zegt door een godheid ingefluisterde boodschappen te kunnen vertellen. Fabels gaan over dieren.

4. a. Ja

Dit is een correcte haiku. 3 regels, 5 lettergrepen, 7 lettergrepen, 5 lettergrepen.

Het lijkt op een van de beroemdste haiku's aller tijden:

*Oh, ou-de vij-ver,
een kik-ker springt van de kant,
ge-luid van wa-ter.*

Geschreven door de bekende Japanse haiku-meester Matsuo Basho.

5. c. Een gevecht waarbij alles mag

Pankration betekent 'alle krachten'. Bijna alles mocht. Je had gewonnen als de tegenstander zijn vinger opstak naar de scheidsrechter.

In de klas

6. b. ... kreeg de winnaar een gouden medaille.

Tijdens de Spelen was er een heilige wapenstilstand, zodat sporters en publiek veilig konden reizen. Alleen mannen mochten meedoen en zij sportten naakt. De winnaar kreeg onder meer een krans van de heilige wilde olijfboom, maar geen medaille.

7. a. waar

Net als nu, werd ook vroeger een vlam aangestoken die tijdens de Spelen bleef branden.

8. c. Olympische Spelen voor dieren

De Olympische Spelen voor dieren zijn er niet. Al zouden dieren op veel onderdelen kunnen winnen van mensen.

Tijdens de Paralympische Spelen strijden de beste sporters met een beperking van de hele wereld tegen elkaar. Tijdens de Jeugd Olympische Spelen nemen jonge sporters van 15 t/m 18 jaar het tegen elkaar op.

Thema 2: De spelen van nu

Opdracht – Bijzondere Spelen

1-4. De leerlingen maken hun eigen tijdlijn, door de posters van het knipblad uit te knippen en op de juiste plek te plakken. Ze verdelen de taken, zoeken aanvullende informatie op internet en vullen elkaars bevindingen aan.

Ze leren al doende wat een tijdlijn is, in welke steden en landen de Spelen gehouden zijn en leuke weetjes over bijzondere edities van de Olympische Spelen.

De volgorde van de posters moet zijn: zie volgende pagina.

Opdracht - Vroeger en nu

1-4. De leerlingen ontdekken dat er tussen vroeger en nu verschillen kunnen zijn, maar ook overeenkomsten. Belangrijkste weetje dat ze uit het leesblad moeten halen is dat de Olympisch kampioen in 1896 zilver kreeg in plaats van goud. Dat wordt de kern van hun zelf verzonden zoek-de-verschillen tekeningen.

Daarnaast moeten ze natuurlijk twee bijna gelijke tekeningen maken, met naast verschillende medailles nog vier kleine verschillen. Die mogen ze zelf verzinnen.

Extra weetje: vrouwen mochten in 1896 niet meedoen. Vrouwen mochten in die tijd nog niet alles wat mannen mochten. Een vrouwelijke atleet tekenen kan dus eigenlijk niet.

Door de tekeningen mee naar huis te geven, kunnen ze thuis in gesprek gaan over verschillen tussen vroeger en nu.

1896, Athene, Griekenland
De eerst Spelen sinds de tijd van de Grieken en Romeinen.

1900, Parijs, Frankrijk
Er mochten voor het eerst vrouwen meedoen.

1924, Chamonix, Frankrijk
De eerste Winterspelen.

1928, Amsterdam, Nederland
De hardloopbaan werd 400 meter lang.

1948, Londen, Verenigd Koninkrijk
De eerste Spelen na de Tweede Wereldoorlog.

1952, Oslo, Noorwegen
De eerste medailles voor Nederland op de Winterspelen.

1956, Melbourne, Australië
De eerste Spelen op het zuidelijk halfrond.

1972, Sapporo, Japan
Eerste Winterspelen in Azië.

1992, Barcelona, Spanje
Voor het laatst waren de Winterspelen in hetzelfde jaar als de Zomerspelen.

1992, Albertville, Frankrijk

2020/2021, Tokyo, Japan
De volgende Olympische Spelen.

Opdracht - Vragenblad

1a. Hij las over de opgravingen van het oude Olympia en vond dat heel interessant.

Pierre de Coubertin kwam uit Frankrijk en vond sport belangrijk. Hij kwam op het idee doordat hij las over de opgravingen van het oude Olympia en de oude Spelen. Video bestond in die tijd nog lang niet.

2c. Er zijn Winterspelen en Zomerspelen

De Olympische Spelen, zoals die bij de oude Grieken gehouden werden, stopten in 393 na Christus. Er waren daarna iets meer dan 1500 jaar geen Olympische Spelen. In 1896 werden de Spelen opnieuw gehouden. Eerst alleen Zomerspelen, maar sinds 1924 ook Winterspelen.

3b. Elke 2 jaar

Tegenwoordig zijn de Olympische Spelen elke twee jaar. De Zomerspelen en Winterspelen worden iedere vier jaar gehouden en wisselen elkaar af. Zo zijn er iedere twee jaar Olympische Spelen.

In de klas

4b. Niet waar

Elke Olympische Spelen kunnen er andere sporten meedoen. Er vallen sporten af en er komen sporten bij. De sporten van de Winterspelen zijn natuurlijk ook anders dan die van de Zomerspelen.

5b. Niet waar

Sinds 1904 krijgt de winnaar een gouden medaille. Daarvoor was het zilver.

6a. De atletiekbaan werd 400 meter lang

Tijdens de Spelen in Amsterdam in 1928 gebeurden veel dingen voor het eerst. Zo werd de atletiekbaan langer gemaakt en ontstond de traditie dat Griekenland tijdens de opening voorop loopt en het gastland achteraan. Honkbal en surfen zijn nieuwe sporten in Tokyo 2020/2021. Internet was er nog lang niet.

7c. De plek waar de sporters uit de hele wereld kunnen slapen en eten

In het olympisch dorp staan grote gebouwen waarin de sporters die meedoen aan de Spelen kunnen slapen en eten. De wedstrijden vinden plaats op andere locaties. Het olympisch dorp wordt speciaal gebouwd voor de Spelen. Na de Spelen wordt het dorp verbouwd, zodat er bijvoorbeeld mensen kunnen wonen of werken.

8b. Tokyo, Japan

In 2021 zijn de Zomerspelen in Tokyo, Japan. In 2018 waren de Winterspelen in PyeongChang, Zuid-Korea. In 2022 zijn de Winterspelen in Beijing, China. Drie keer in Azië dus.

Thema 3: Olympische tradities, symbolen en waarden

Opdracht - Olympisch motto

1. Het olympisch motto is: SNELLER, HOGER, STERKER. Dat zijn de woorden die horen bij de Olympische Spelen.

2. Als je iets graag wilt, dan moet je het beste uit jezelf naar boven halen. Probeer steeds sneller te zijn, hoger te springen en sterker te worden.

3-4. Eigen invulling.

Opdracht – Mascotte

LET OP: Deze opdracht is deels gelijk aan die bij thema 5, de Paralympische Spelen.

1. Eigen invulling.

Vragenblad

1. b. Een priesteres

Het olympische vuur wordt in Olympia in Griekenland aangestoken. Een priesteres richt met een speciaal vergrootglas zonlicht op de fakkel en zo steekt ze die aan.

2. c. Het olympische lied

Als de vlag wordt gehesen klinkt de olympische hymne. Het olympische lied.

In de klas

3. a. Wie de eed uitspreekt, belooft plechtig om eerlijk te zijn.

Een sporter en een scheidsrechter beloven dat de Spelen eerlijk zullen verlopen.

4. b. sneller, hoger, sterker

Het olympisch motto is SNELLER, HOGER, STERKER.

5. a. Als je bij de beste acht in een sport eindigt.

De nummers één tot en met acht krijgen ook nog eens een Olympisch Certificaat. Dit wordt ook wel het Olympisch diploma genoemd. Het Olympisch diploma betekent dat je bij de beste acht van de wereld van jouw sport hoort.

6. c. Dat de hele wereld met elkaar verbonden is.

De vijf ringen laten zien dat de hele wereld met elkaar verbonden is.

7. a. Wit staat voor vrede.

8. a.

Voor de Olympische Spelen van 2020/2021 waren meer dan 2000 mascottes ontworpen! De Japanse basisschoolkinderen mochten kiezen welke het werd. Zij kozen voor Miraitowa. De andere mascottes zijn die van PyeongChang en Rio de Janeiro.

Thema 4: Tokyo 2020/2021

Opdracht – De sporten van Tokyo 2020/2021

1. Verschillend per persoon

2. Verschillend per sport

3-4. Eigen invulling.

Opdracht – TeamNL 2020/2021

1. Eigen invulling.

2. Eigen invulling. Mochten de leerlingen geen een sporter kennen dan kiezen ze twee sporters die ze niet kennen.

3. Vraag ook aan de leerlingen waar zij hun informatie vandaan halen en wat zij van die bronnen vinden.

4. Afhankelijk van de gekozen sporter.

5. Belangrijk is dat de leerlingen hun voorspelling goed kunnen onderbouwen. Misschien hebben de sporters al eerder medailles gewonnen tijdens de Spelen of andere kampioenschappen. Zijn ze ervaren of juist nieuw en denken ze dat ze dan juist goed scoren of juist niet. Hoe zit het met de concurrentie?

6. Eigen invulling.

7. Optioneel.

In de klas

Opdracht – De hoofdprijs

1. Eigen invulling
2. Op origamivoorkinderen.nl staat een duidelijke uitleg voor het vouwen van verschillende vormen. Leerlingen kunnen hier natuurlijk ook eentje van kiezen als prijs. Op YouTube zijn ook veel tutorials te vinden.

Opdracht – Typisch Japans

- 1-2. Leerlingen mogen opschrijven wat het eerst in hun opkomt en zijn vrij om te zoeken op internet.
3. Eigen invulling.
4. Stel zoveel mogelijk materialen beschikbaar waarmee de leerlingen aan de slag kunnen. Stiften, gekleurd papier, verpakkingsmaterialen, krijt, stickers, verf, etc. 3D-posters zijn ook leuk!

Een paar woorden (fonetisch):
doomo arigatoo - dank u wel

konnietsjie wa - goedendag
haj - ja

sajoonara - dag (bij weggaan)
ie-e - nee

Vragenblad

1. b. In de zomer
De Spelen zijn van 24 juli t/m 9 augustus. Het zijn Zomerspelen dus ze zijn in de zomer.
2. c. Skateboarden
Skateboarden, honkbal, softbal, karate, klimsport en surfen zijn nieuwe sporten in Tokyo 2020/2021.
3. b. Niet waar
De Spelen zijn voor de tweede keer in Tokyo. In 1964 waren de Spelen ook in Tokyo.
4. a. Waar
Japan is bijna negen keer zo groot als Nederland.
5. b. Origami
Origami is typisch Japans. Origami is de kunst van het vouwen. Je kan er mooie dieren of andere voorwerpen mee maken! Pizza komt uit Italië en Su laki uit Griekenland.
6. b. Karate
Karate komt uit Japan. Taekwondo komt uit Zuid-Korea en Kungfu uit China.
7. c. Voor het maken van de medailles
Oude mobieltjes worden gebruikt om de medailles van te maken. Heel duurzaam!
8. b. Niet waar
Niet iedereen kan zomaar meedoen aan de Olympische Spelen. Je moet heel goed zijn. Daarvoor moet je jarenlang trainen. Om te bewijzen dat ze echt heel goed zijn doen ze van tevoren mee met heel veel wedstrijden.

Thema 5: Paralympische Spelen

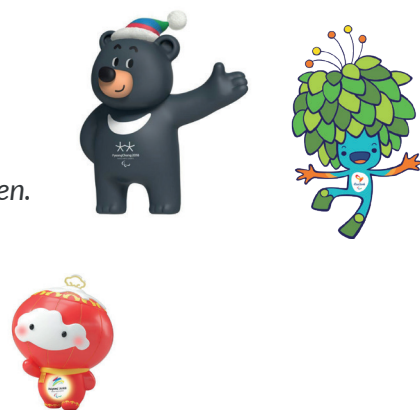
Opdracht – Mascotte

LET OP: Deze opdracht is deels gelijk aan die bij thema 3, Tradities en symbolen.

1. PyeongChang 2018, Paralympische Winterspelen: Bandabi (beer)

Rio 2016, Zomerspelen: Tom (een mix van Braziliaanse Planten)

2. De mascotte van de Paralympische Winterspelen in Beijing, 2022: Shuey Rhon Rhon (een Chinese lantaarn, zie hiernaast).

3. Eigen invulling. Overeenkomst is bijvoorbeeld dat ze er allemaal schattig, vrolijk, sportief uitzien.

4. Eigen invulling. Verschillen kunnen zijn dat het steeds weer een ander soort poppetje is, dat er andere kleuren worden gebruikt, dat ze iets van het land representeren dat anders is, dat de zomermascottes er anders uitzien dan de wintermascottes.

5. Belangrijk is dat de leerlingen goed hebben nagedacht over waar hun mascotte voor staat.

Opdracht – Paralympische sporten

1-2. Eigen invulling.

3-6. Eigen invulling. De bedoeling is dat de creativiteit van de leerlingen wordt aangesproken. Vinden de leerlingen het te lastig een sport te bedenken? Laat ze dan een bestaande sport kiezen die je met een kleine aanpassing bijvoorbeeld geschikt kunt maken voor blinde mensen, of mensen met één arm of been.

Opdracht – Sportmateriaal

1. Leerlingen kunnen zelf op internet zoeken naar de paralympische sporten. Op de genoemde sites is een overzicht van de huidige paralympische sporten te vinden, maar deze sites zijn wel in het Engels. Ondersteun als leerkracht de leerlingen hierbij indien nodig.

2. Dit kan verschillende redenen hebben, dat hangt van de sport en de lichamelijke beperking af.

3. Er kunnen overeenkomsten zijn als de sporten bijvoorbeeld voor dezelfde soort lichamelijke beperking zijn. Er kunnen verschillen zijn als de sporten bijvoorbeeld voor een andere lichamelijke beperking zijn of omdat het een hele andere soort sport is (balsport vs. zwemmen bijvoorbeeld).

Opdracht – Paralympisch TeamNL

1. Eigen invulling.

2. Eigen invulling. Mochten de leerlingen geen sporter kennen dan kiezen ze twee sporters die ze niet kennen.

3. Vraag ook aan de leerlingen waar zij hun informatie vandaan halen en wat zij van die bronnen vinden.

In de klas

4. Afhankelijk van de gekozen sporter.

5. Belangrijk is dat de leerlingen hun voorspelling goed kunnen onderbouwen. Misschien hebben de sporters al eerder medailles gewonnen tijdens de Spelen of andere kampioenschappen. Zijn ze ervaren of juist nieuw en denken ze dat ze dan juist goed scoren of juist niet. Hoe zit het met de concurrentie?

6. Eigen invulling.

7. Optioneel.

Vragenblad

Acht meerkeuzevragen om te toetsen wat leerlingen vooraf, of achteraf weten over de Paralympische Spelen.

1. b. Na de Olympische Spelen

De Paralympische Spelen zijn na de Olympische Spelen. Ze starten meestal een maand erna.

2. c. In Tokyo (Japan)

De Paralympische Spelen zijn tegengwoordig in hetzelfde land als de Olympische Spelen. In 2021 zijn de Paralympische Spelen dus ook in Tokyo.

3. a.

Het symbool bestaat uit drie zogenaamde agito's. Het woord agito is latijn voor 'ik beweeg'.

De tulp is het symbool van TeamNL en het andere logo is van de Paralympische Spelen in Rio in 2016.

4. a. Met wedstrijden voor mensen in een rolstoel

De Paralympische Spelen zijn ontstaan met de Rolstoel Spelen die Sir Ludwig Guttman in 1948 organiseerde voor mensen die in een oorlog hadden gevochten.

5. c. Someity

De Paralympische Spelen hebben een eigen mascotte. Het is Someity, van een Japans woord voor kersenbloesem en het Engels voor 'zo machtig'.

6. b. Een sport voor blinde mensen

Goalball is een balsport voor sporters die (bijna) niets kunnen zien. Met goalball moet je de bal in de goal gooien, de keeper moet de bal tegenhouden. In de bal zitten belletjes zodat ze kunnen horen waar de bal is.

7. b. Boccia

Someity doet Boccia. Deze sport is speciaal bedacht voor mensen met een beperking. Het is een balsport met blauwe of rode ballen die je zo dicht mogelijk bij een witte bal moet gooien.

8. a. Meer dan bij de Olympische Spelen

Tijdens de Paralympische Spelen zijn meer medailles te verdienen dan bij de Olympische Spelen. Dat komt doordat er veel meer klassen zijn om alle sporters eerlijk te kunnen indelen. Meer finales, meer medailles.

Antwoorden opdrachten - Groep 7/8

Thema 1: De Olympische Spelen en hoe het begon

Opdracht – De spelen van toen en nu

1-3. Eigen invulling. Help de leerlingen eventueel met ideeën.

Opdracht – De oude Grieken op zijn Japans

1. 32 centimeter ($192 : 600 = 0,32$ meter).

Maat 48. (Of 49, afhankelijk van de maattabel.)

Dan zal hij waarschijnlijk ook best lang geweest zijn.

2. Een haiku bestaat uit 3 regels en heeft 5 of 7 lettergrepen per regel (eerste regel 5, tweede regel 7, laatste regel 5).

3. Eigen invulling.

Vragenblad

1. b. 3000 voor Christus tot 500 na Christus

De tijd van Grieken en Romeinen (3000 voor Christus – 500 na Christus). De eerste Spelen waren in 776 voor Christus.

2. b. 5 dagen

De Spelen duurden 5 dagen.

3. a. Mythen

Mythen gaan over (half)goden en helden en proberen onverklaarbare dingen te verklaren. Een orakel is iemand die beweert zegt door een godheid ingefluisterde boodschappen te kunnen vertellen. Sagen gaan over gewone mensen, die wel bijzondere krachten hebben of bijzondere dingen meemaken.

4. b. Niet waar

De Spelen werden gehouden ter ere van Zeus. De oppergod. De sporters liepen dus naar het beeld van Zeus.

5. b. Nee

Dit is geen correcte haiku. Een haiku heeft 3 regels, 5 lettergrepen, 7 lettergrepen, 5 lettergrepen.

Deze haiku heeft 6 lettergrepen in de eerste regel.

6. a. Een gevecht waarbij je de tegenstander moet doden

Pankration betekent 'alle krachten'. Bijna alles mocht. Je had gewonnen als de tegenstander zijn vinger opstak naar de scheidsrechter. Tijdens de oude Spelen mocht je de tegenstander doden. Maar dat was niet het doel.

In de klas

7. b. ...kreeg de winnaar een gouden medaille.

Tijdens de Spelen was er een heilige wapenstilstand, zodat sporters en publiek veilig konden reizen. Alleen mannen mochten meedoen en zij sportten naakt. De winnaar kreeg onder meer een krans van de heilige wilde olijfbom, maar geen medaille.

8. a. Waar

Net als nu, werd ook vroeger een vlam aangestoken die tijdens de Spelen bleef branden.

9. a. Vrouwen mochten alleen kijken als ze niet getrouwd waren.

Vrouwen mochten alleen kijken als ze niet getrouwd waren. Eén moeder wilde ondanks de regels toch haar zoon zien sporten. Zij verkleedde zich als man en deed alsof ze een trainer was, maar ze werd betrapt.

10. c. Olympische Spelen voor dieren

De Olympische Spelen voor dieren zijn er niet. Al zouden dieren op veel onderdelen kunnen winnen van mensen. Tijdens de Paralympische Spelen strijden de beste sporters met een beperking van de hele wereld tegen elkaar. Tijdens de Jeugd Olympische Spelen nemen jonge sporters van 15 t/m 18 jaar het tegen elkaar op.

Thema 2: De spelen van nu

Opdracht – Bijzondere Spelen

1. Van 1939-1945 vond de Tweede Wereldoorlog plaats. In Nederland vanaf 1940.
De tijd van wereldoorlogen en crisis (1900-1950).

2. **1936:** Duitsland.

De Spelen van 1936 worden ook wel de Spelen van Adolf Hitler genoemd omdat hij toen al de baas was in Duitsland. Dit was drie jaar voor de Tweede Wereldoorlog uitbrak. Het waren gespannen tijden. Joden, zigeuners en mensen die niet blank waren mochten van hem niet meedoen aan het Duitse team. Veel landen wilden daarom eigenlijk niet meedoen. Maar de meeste landen gingen toch. In Nederland zagen alleen de Gymnastiek- en de Krachtsportbond om die reden van deelname af.

Voor de Spelen van 1936 werd voor het eerst het Olympisch vuur in het Griekse Olympia ontstoken en via een estafetteloop naar Berlijn gebracht.

1948: Groot-Brittannië.

De Spelen van 1948 waren de eerste Spelen na de Tweede Wereldoorlog en waren in Londen. In 1940 en 1944 gingen de Spelen niet door. Er waren toen 12 jaar (sinds 1936) geen Spelen geweest. Londen was tijdens de oorlog flink gebombardeerd. En de stad lag nog grotendeels in puin en moest veel geld uitgeven om alles weer op te bouwen. Er was in Engeland nog een tekort aan alles. Voor een Olympisch dorp was geen geld.

Tijdens de Spelen in 1948 mochten Duitsland en Japan niet meedoen, omdat zij een grote rol speelden in de oorlog.

De naam van Fanny Blankers-Koen is voor altijd verbonden aan de Londense Olympus. De Amsterdamse won vier keer goud (100 m, 200 m, 80 m horden en 4 x 100 m). Ze was 30 jaar en tevoren had de Britse pers haar als 'te oud' afgeschreven. Het inspireerde haar om het tegendeel te bewijzen.

3. Eigen keuze.

Opdracht – Vroeger en nu

1. Bespreek in het kader van mediawijsheid de herkomst, volledigheid en betrouwbaarheid van de informatie. Komt het lijstje van de leerlingen overeen? Welke bron(nen) hebben ze gebruikt?

In 1928 deden de volgende sporten mee: atletiek, boksen, gewichtheffen, hockey, moderne vijfkamp, paardrijden, roeien, schermen, schoonspringen, turnen, voetbal, waterpolo, wielrennen, worstelen, zeilen en zwemmen.

2. Let erop dat de indeling kan variëren. Onder zwemmen of atletiek vallen bijvoorbeeld verschillende disciplines. Het beste overzicht van 2020/2021 is te vinden op tokyo2020.org/en/games/sport/olympic/. Nieuw in 2020/2021 zijn honkbal, softbal, karate, klisport, skateboarden en surfen.

3. De sporten die wel in 2021 meedoen maar nog niet in 1928 zijn: badminton, basketbal, boogschieten, duiken, golf, handbal, honkbal, judo, kanovaren, karate, klisport, marathon zwemmen, rugby, schieten, skateboarden, softbal, surfen, synchroonzwemmen, taekwondo, tafeltennis, tennis, triatlon, gymnastiek en volleybal. De sporten die tijdens de Spelen in 1928 meededen zijn er ook allemaal in 2021. In 1928 waren het 16 sporten, nu in 2021 zijn het er meer dan 40 (verspreid over 33 takken). Leerlingen kunnen bijvoorbeeld voetbal en rugby tekenen, waardoor het lastiger te zien is wat het verschil is.

4. Eigen invulling.

5. Er zijn in de loop van de tijd steeds meer sporten ontstaan en steeds meer sporten worden over de hele wereld beoefend. Dat laatste is een van de voorwaarden om een sport olympisch te maken.

Opdracht – Olympische Spelen op de kaart

Inge vulde kaart:

In de klas

Tweetal 1:

- a. De Verenigde Staten zijn het vaakst gastheer geweest voor de Olympische Zomerspelen.
- b. De Zomerspelen waren het vaakst in Europa.
- c. Europa heeft een gematigd klimaat; het is er niet extreem warm en niet extreem koud. Perfect om te sporten. Er moet (in de buurt) ruimte zijn voor sporten op open water.

Tweetal 2:

- a. De Verenigde Staten zijn het vaakst gastheer geweest voor de Olympische Winterspelen.
- b. De Winterspelen waren het vaakst in Europa.
- c. In Europa heb je bergen (denk aan de Alpen en de Pyreneeën) en het kan er in de winter koud worden, zodat er sneeuw en ijs ligt. Voor de wintersporten heb je bergen, sneeuw en ijs(hallen) nodig.

Met zijn vieren:

a/b. De Zomerspelen en Winterspelen zijn allebei voornamelijk in Europa. Europa heeft een gevarieerd landschap en is daardoor geschikt voor beide Spelen. Omdat er in Europa veel verschillende landen liggen is Europa vaak aan de beurt, zonder dat het steeds in hetzelfde land plaatsvindt. Als je goed kijkt, zie je dat de Winterspelen in de buurt van bergen gehouden zijn.

De Winterspelen zijn nog nooit op het zuidelijk halfrond geweest. Doordat de meeste landen daar een warm klimaat hebben, is wintersport er minder populair en ligt het minder voor de hand om de Winterspelen daar te organiseren.

De Zomerspelen kunnen eigenlijk overal gehouden worden. Aanvullende reden is dat een stad of land ook de faciliteiten, organisatie en financiën op orde moet hebben. Met name armere landen zullen daarom niet inschrijven om de Spelen te organiseren.

c. Nederland zou het beste de Zomerspelen kunnen organiseren. Het gematigde klimaat is daarvoor heel geschikt. Voor de Winterspelen is Nederland minder geschikt, want we hebben geen hoge bergen waar de sneeuwsporten gehouden kunnen worden.

Opdracht – Organiseer de Spelen in de klas

Eigen invulling.

Vragenblad

1. b. 1500 jaar

De Olympische Spelen, zoals die bij de oude Grieken gehouden werden, stopten in 393 na Christus. Er waren daarna iets meer dan 1500 jaar geen Olympische Spelen. In 1896 werden de Spelen opnieuw gehouden.

2. c. De Franse baron Pierre de Coubertin

Pierre de Coubertin startte in 1896 weer de Olympische Spelen, omdat de resten van het gevonden oude Olympia hem interesseerde en hij sport belangrijk vond. Door te sporten kunnen mensen zichzelf ontwikkelen en verbeteren. Hij hoopte ook dat samen sporten meer vriendschap zou opleveren.

3. b. Elke 2 jaar

Tegenwoordig zijn de Olympische Spelen elke twee jaar. De Zomerspelen en Winterspelen worden iedere vier jaar gehouden en wisselen elkaar af. Zo zijn er iedere twee jaar Olympische Spelen.

In de klas

4. b. Niet waar

Tijdens de wereldoorlogen waren er helemaal geen Spelen. In het begin waren er alleen Zomerspelen. En tot en met 1992 waren de Winterspelen in hetzelfde jaar als de Zomerspelen.

5. b. Niet waar

Elke Olympische Spelen kunnen er andere sporten meedoen. Er vallen sporten af en er komen sporten bij.

6. a. Er doen andere sporten mee

Het grootste verschil tussen de Zomerspelen en de Winterspelen zijn de sporten die meedoen. Tijdens de Zomerspelen doen zomersporten mee, zoals atletiek, roeien en zeilen. In de winter zijn het juist wintersporten, zoals alpineskiën, schaatsen en snowboarden.

7. b. Niet waar, dat mag pas sinds 1900

Sinds 1900 mogen vrouwen meedoen aan de Olympische Spelen. Maar ze mochten toen alleen nog meedoen aan tennis en golf. Sinds 2012 mogen vrouwen meedoen aan alle sporten.

8. a. Een olijfkrans, gratis maaltijden en ze hoefden geen belasting te betalen

Tijdens de Spelen in het Oude Griekenland waren er nog geen medailles. De sporters wonnen toen een olijfkrans, gratis maaltijden en ze hoefden geen belasting te betalen. In 1896 kreeg de winnaar nog een zilveren medaille. Tegenwoordig een gouden medaille.

9. c. Het Olympisch vuur werd van Olympia naar Amsterdam gebracht

Tijdens de Spelen in Amsterdam in 1928 gebeurden veel dingen voor het eerst. Zo werd de atletiekbaan langer gemaakt en ontstond de traditie dat Griekenland tijdens de opening voorop loopt en het gastland achteraan. Het Olympisch vuur brandde wel voor het eerst in Amsterdam, maar werd nog niet via estafette vanuit Olympia naar de Spelen gebracht.

10. c. De plek waar de sporters uit de hele wereld kunnen slapen en eten

In het olympisch dorp staan grote gebouwen waarin de sporters die meedoen aan de Spelen kunnen slapen en eten. De wedstrijden vinden plaats op andere locaties. Het olympisch dorp wordt speciaal gebouwd voor de Spelen. Na de Spelen wordt het dorp verbouwd, zodat er bijvoorbeeld mensen kunnen wonen of werken.

Thema 3: Olympische tradities, symbolen en waarden

Opdracht - Olympisch motto

1. Latijn: CITIUS ALTIUS FORTIUS, Nederlands: SNELLER, HOGER, STERKER. Dat zijn de woorden die horen bij de Olympische Spelen.

2. Als je iets graag wilt, dan moet je het beste uit jezelf naar boven halen. Probeer steeds sneller te zijn, hoger te springen en sterker te worden.

3-4. Eigen invulling.

Opdracht – Mascotte

LET OP: Deze opdracht is deels gelijk aan die bij thema 5, de Paralympische Spelen.

1. Eigen invulling.

Opdracht – Olympische vlam en fakkeltocht

1-2.

3. $10.000 \times 200 = 2.000.000$ meter, dat is 2.000 kilometer.

Vragenblad

1. b. Een priesteres

Het olympische vuur wordt in Olympia in Griekenland aangestoken. Een priesteres richt met een speciaal vergrootglas zonlicht op de fakkel en zo steekt ze die aan.

2. c. De olympische hymne

Als de vlag wordt gehesen klinkt de olympische hymne. Het olympische lied.

3. a. Wie de eed uitspreekt, belooft plechtig om eerlijk te zijn.

Een sporter en een scheidsrechter beloven dat de Spelen eerlijk zullen verlopen.

4. b. Citius, altius, fortius.

Het olympisch motto is CITIUS ALTIUS FORTIUS. Dat is Latijn voor: SNELLER, HOGER, STERKER.

5. a. Als je bij de beste acht in een sport eindigt.

De nummers één tot en met acht krijgen ook nog eens een Olympisch Certificaat. Dit wordt ook wel het Olympisch diploma genoemd. Het Olympisch diploma betekent dat je bij de beste acht van de wereld van jouw sport hoort.

6. c. Dat de hele wereld met elkaar verbonden is.

De vijf ringen laten zien dat de hele wereld met elkaar verbonden is.

7. a. Wit staat voor vrede.

8. a.

Voor de Olympische Spelen van 2020/2021 waren meer dan 2000 mascottes ontworpen! De Japanse basisschoolkinderen mochten kiezen welke het werd. Zij kozen voor Miraitowa. De andere mascottes zijn die van PyeongChang en Rio de Janeiro.

9. b. Steeds beter worden.

Excelleren is een moeilijk woord om te zeggen: steeds beter worden.

10. a. Respect en vriendschap.

De andere twee waarden zijn: Respect: eerlijk, vriendelijk en netjes blijven. Voor jezelf, je tegenstander en de scheidsrechter. En vriendschap: door samen te sporten, ontstaan vriendschappen. Zelfs tussen sporters die tijdens de Spelen tegenstanders zijn.

In de klas

Thema 4: Tokyo 2020/2021

Opdracht – De sporten van Tokyo 2020/2021

1. Verschillend per persoon
2. Verschillend per sport
3. De lijsten zijn in het Engels. Leerlingen kunnen zelf ook googelen naar hun sport.

Opdracht – TeamNL 2020/2021

1. Eigen invulling.
2. Eigen invulling. Mochten de leerlingen geen een sporter kennen dan kiezen ze twee sporters die ze niet kennen.
3. Vraag ook aan de leerlingen waar zij hun informatie vandaan halen en wat zij van die bronnen vinden.
4. Afhankelijk van de gekozen sporter.
5. Belangrijk is dat de leerlingen hun voorspelling goed kunnen onderbouwen. Misschien hebben de sporters al eerder medailles gewonnen tijdens de Spelen of andere kampioenschappen. Zijn ze ervaren of juist nieuw en denken ze dat ze dan juist goed scoren of juist niet. Hoe zit het met de concurrentie?
6. Eigen invulling.
7. Optioneel.

Opdracht – De hoofdprijs

1. Eigen invulling
2. Op origamivoorkinderen.nl staat een duidelijke uitleg voor het vouwen van verschillende vormen. Leerlingen kunnen hier natuurlijk ook eentje van kiezen als prijs. Op YouTube zijn ook veel tutorials te vinden.

Opdracht – Typisch Japans

- 1/2. Mochten de leerlingen nog niet bekend zijn met mindmaps leg het dan uit en teken een voorbeeld op het bord. Leerlingen mogen opschrijven wat het eerst in hun opkomt en zijn vrij om te zoeken op internet.
3. Eigen invulling.
4. Stel zoveel mogelijk materialen beschikbaar waarmee de leerlingen aan de slag kunnen. Stiften, gekleurd papier, verpakkingsmaterialen, krijt, stickers, verf, etc. 3D-posters zijn ook leuk!

Een paar woorden (fonetisch):
haj - ja ie-e - nee

konnietsjie wa - goedendag
dooomo arigatoo - dank u wel

sajoonara - dag (bij weggaan)

In de klas

Vragenblad

1. a. In juli en augustus

Het zijn Zomerspelen en ze zijn van 24 juli t/m 9 augustus.

2. c. Volleybal

Skateboarden, honkbal, softbal, karate, klimsport en surfen zijn de sporten die voor het eerst meedoen.

3. c. 962

In 2020/2021 zijn 962 medailles te winnen!

4. b. Voor de tweede keer

De Spelen zijn voor de tweede keer in Tokyo. In 1964 waren de Spelen ook in Tokyo.

5. b. Omdat waterstof beter is voor het klimaat dan benzine.

De auto's die voor de organisatie van de Spelen gebruikt worden rijden op waterstof, omdat dit beter is voor het klimaat dan benzine. Benzine stoot namelijk veel gevaarlijke stoffen uit. Een duurzame oplossing dus!

6. c. Het comité van een land dat de sporters van dat land naar de Olympische Spelen stuurt.

Het Nationaal Olympisch Comité (NOC) is het olympisch comité van een land. Het NOC selecteert de sporters die voor hun land mogen uitkomen tijdens de Olympische Spelen.

7. c. Negen keer zo groot als Nederland

Japan is negen keer zo groot als Nederland. Het bestaat uit veel eilanden en er wonen meer dan 126 miljoen mensen.

8. c. Sumoworst

Judo is een Japanse sport en origami is Japanse vouwkunst. Een Sumoworst lijkt voedsel, maar bestaat niet. Sumoworstelen wel en ook dat komt uit Japan.

9. a. Anton Geesink

In 1964 won Anton Geesink goud met judo tijdens de Spelen in 1964, ook in Tokyo.

Henk Grol pakte in 2008 en 2012 brons op de Spelen. Dennis van der Geest deed dat in 2004.

10. b. Honkbal en voetbal

Japanners doen naast de typisch Japanse sporten veel aan honkbal en voetbal. Rugby en golf worden ook veel beoefend door de Japanners.

Thema 5: Paralympische Spelen

Opdracht – Mascotte

LET OP: Deze opdracht is deels gelijk aan die bij thema 3, Tradities en symbolen.

1. PyeongChang 2018, Paralympische Winterspelen: Bandabi (beer)

Rio 2016, Zomerspelen: Tom (een mix van Braziliaanse Planten)

2. De mascotte van de Paralympische Winterspelen in Beijing, 2022: Shuey Rhon Rhon (een Chinese lantaarn, zie hiernaast).

In de klas

3. Eigen invulling. Overeenkomst is bijvoorbeeld dat ze er allemaal schattig, vrolijk, sportief uitzien.
4. Eigen invulling. Verschillen kunnen zijn dat het steeds weer een ander soort poppetje is, dat er andere kleuren worden gebruikt, dat ze iets van het land representeren dat anders is, dat de zomermascottes er anders uitzien dan de wintermascottes.
5. Belangrijk is dat de leerlingen goed hebben nagedacht over waar hun mascotte voor staat.
6. Eigen invulling.

Opdracht – Paralympische sporten

- 1-2. Eigen invulling.

3-6. Eigen invulling. De bedoeling is dat de creativiteit van de leerlingen wordt aangesproken. Vinden de leerlingen het te lastig een sport te bedenken? Laat ze dan een bestaande sport kiezen die je met een kleine aanpassing bijvoorbeeld geschikt kunt maken voor blinde mensen, of mensen met één arm of been.

Opdracht – Sportmateriaal

1. Leerlingen kunnen zelf op internet zoeken naar de paralympische sporten. Op de genoemde sites is een overzicht van de huidige paralympische sporten te vinden, maar deze sites zijn wel in het Engels. Ondersteun als leerkracht de leerlingen hierbij indien nodig.
2. Dit kan verschillende redenen hebben, dat hangt van de sport en de lichamelijke beperking af.
3. Er kunnen overeenkomsten zijn als de sporten bijvoorbeeld voor dezelfde soort lichamelijke beperking zijn. Er kunnen verschillen zijn als de sporten bijvoorbeeld voor een andere lichamelijke beperking zijn of omdat het een hele andere soort sport is (balsport vs. zwemmen bijvoorbeeld).

Opdracht – Paralympisch TeamNL

1. Eigen invulling.
2. Eigen invulling. Mochten de leerlingen geen sporter kennen dan kiezen ze twee sporters die ze niet kennen.
3. Vraag ook aan de leerlingen waar zij hun informatie vandaan halen en wat zij van die bronnen vinden.
4. Afhankelijk van de gekozen sporter.
5. Belangrijk is dat de leerlingen hun voorspelling goed kunnen onderbouwen. Misschien hebben de sporters al eerder medailles gewonnen tijdens de Spelen of andere kampioenschappen. Zijn ze ervaren of juist nieuw en denken ze dat ze dan juist goed scoren of juist niet. Hoe zit het met de concurrentie?
6. Eigen invulling.
7. Optioneel.

In de klas

Opdracht – Alle ogen op de Paralympische Spelen

1-2. Leerlingen zijn vrij om hun eigen campagne te bedenken. Belangrijk is dat ze goed nadenken over de boodschap, de doelgroep, waar de doelgroep informatie vandaan haalt en op welke manier ze de doelgroep willen aanspreken. Dat zijn de belangrijkste punten waarop je een campagne baseert.

Vragenblad

Tien meerkeuzevragen om te toetsen wat leerlingen vooraf, of achteraf weten over de Paralympische Spelen.

1. b. Na de Olympische Spelen

De Paralympische Spelen zijn na de Olympische Spelen. Ze starten meestal een maand erna.

2. c. Omdat Moskou (Rusland) geen Paralympische Spelen wilde organiseren.

In 1980 werden de Paralympische Spelen in Arnhem georganiseerd terwijl de Olympische Spelen in Moskou waren. Dat was omdat Moskou geen spelen voor mensen met een beperking wilde organiseren.

3. c. Spirit in motion

Het motto van de Paralympische Spelen is 'Spirit in motion'. Dit betekent in het Nederlands 'de geest in beweging'.

4. a. Met wedstrijden voor mensen in een rolstoel

De Paralympische Spelen zijn ontstaan met de Rolstoel Spelen die Sir Ludwig Guttman in 1948 organiseerde voor mensen die in een oorlog hadden gevochten.

5. a. Strijdlustig

De waarden van de Paralympische Spelen zijn Moed, Vastberadenheid, Inspiratie en Gelijkheid. Strijdlustig is dus geen waarde van de Paralympische Spelen.

6. c. Ik beweeg

Het symbool van de Paralympische Spelen zijn drie bogen (agito's) in de kleuren rood, blauw en groen. Agito is latijn voor 'ik beweeg'.

7. b. Boccia

Someity doet Boccia. Deze sport is speciaal bedacht voor mensen met een beperking. Het is een balsport met blauwe of rode ballen die je zo dicht mogelijk bij een witte bal moet gooien. Goalball is ook speciaal bedacht voor mensen met een beperking.

8. c. Van een kersenbloesem, die zie je in Japan heel veel

Someity staat voor een bepaald soort kersenbloesem. Kersenbloesems zijn bomen die je in Japan heel veel ziet. Daarnaast verwijst Someity ook naar het Engelse 'so mighty' (zo machtig).

9. b. Voor mensen die (bijna) niets kunnen zien

Goalball is een balsport voor sporters die (bijna) niets kunnen zien. Met goalball moet je de bal in de goal gooien, de keeper moet de bal tegenhouden. In de bal zitten belletjes zodat ze kunnen horen waar de bal is.

10. a. Meer dan bij de Olympische Spelen

Tijdens de Paralympische Spelen zijn meer medailles te verdienen dan bij de Olympische Spelen. Dat komt doordat er veel meer klassen zijn om alle sporters eerlijk te kunnen indelen.